

Lokale NSAID's bij acute blessures

Annet Lievense

Context Voor de behandeling van pijn bij acute blessures schrijven artsen regelmatig lokale NSAID's voor. Het voordeel hiervan zou naast de pijnstillende werking een gunstig bijwerkingenprofiel zijn.

Klinische vraag Hoe effectief en veilig zijn lokale NSAID's bij pijn aan het bewegingsapparaat die korter dan drie maanden bestaat?

Conclusie auteurs Lokale NSAID's zorgen voor een adequate pijnstilling. De NNT voor pijnreductie binnen 1 tot 2 weken was 4,5 (3,9-5,3). Een subanalyse (3 onderzoeken, 626 deelnemers) laat zien dat diclofenac emulgel (Voltaren emulgel®) significant effectiever is dan placebo (NNT 3,7 (2,9-5,1)).

Een subanalyse (2 onderzoeken, 193 deelnemers) laat geen voordeel zien van benzydaminecrème (Tantum®) ten opzichte van placebo (relatief voordeel 1,2 (0,96-1,4)). Locale en milde systemische reacties verschilden niet tussen lokale NSAID's en placebo (6% van de participanten). Complicaties traden niet op.

Beperkingen De diclofenac emulgel in de onderzoeken werd aangebracht in de vorm van pleisters. Het is bekend dat de penetratie onder occlusie beter is, maar in Nederland is alleen de gelvorm verkrijgbaar.

Patiënten met verschillende lokalisaties en oorzaken van het letsel werden als groep onderzocht. Deze heterogeniteit zou verstrend kunnen werken omdat de penetratie mogelijk verschilt per gewricht, bijvoorbeeld het oppervlakkig liggende kniegewricht versus het dieper liggende heupgewricht. Ook zou het

effect bij een traag ontstaan overbelastingletsel anders kunnen zijn dan bij een acuut ontstane distorsie.

Bron Massey T, Derry S, Moore RA, McQuay HJ. Topical NSAIDs for acute pain in adults. Cochrane Database Syst Rev 2010, Issue 6. Art. No.: CD007402. De review omvat 47 onderzoeken met in totaal 3455 deelnemers.

Commentaar

Jaarlijks komen er in Nederland 1,5 miljoen sportblessures voor. Naast de acuut ontstane pathologie, die vooral bestaat uit distorsies en contusies, kan een blessure ook geleidelijk ontstaan zoals bij een tendinopathie. Ruim de helft van de sporters zoekt na het ontstaan van een blessure medische zorg. De behandeling bestaat na het uitsluiten van ernstige pathologie vooral uit een aangepast beweegadvies en zo nodig pijnstilling.

Orale NSAID's zijn wereldwijd de meest voorgeschreven pijnstillers en hun doeltreffendheid is in ruime mate wetenschappelijk onderbouwd. De veelvoorkomende bijwerkingen kunnen zorgen voor een (relatieve) contra-indicatie. Het is echter bekend dat ook lokaal aangebrachte NSAID's een voldoende hoge concentratie in het aangedane weefsel bereiken om de pijn adequaat te stillen, terwijl de plasmaconcentratie daarentegen zeer laag is. Het bijwerkingenprofiel zou daarom ook gunstig kunnen zijn.

In deze gedegen en goed opgezette Cochrane-review is een groot aantal lokale NSAID's onderzocht. Van de zestien onderzochte lokale NSAID's zijn alleen diclofenac emulgel (Voltaren emulgel®) en benzydaminecrème (Tantum®) op de Nederlandse markt verkrijgbaar. Deze review laat ons duidelijk zien dat diclofenac emulgel bij patiënten met een acute sportblessure effectief tegen pijn is. Benzydaminecrème daarentegen werkt niet beter dan placebo.

Binnen de huidige richtlijnen worden lokale NSAID's geadviseerd bij epicondylitis lateralis en tendovaginitis stenosans (ziekte van De Quervain). Ook bij chronische aandoeningen, zoals gonartrose en artrose van de hand, kan volgens de standaard het gebruik van lokale NSAID's worden overwogen. Het is jammer dat de recent herziene versie van de NHG-Standaard Enkeldistorsie geen advies geeft over het gebruik van lokale NSAID's.

Samenvattend kunnen we concluderen dat gezien de effectiviteit en het zeer gunstige bijwerkingenprofiel diclofenac emulgel een aanvullende waarde kan hebben binnen de behandelingsmogelijkheden bij acute blessures.

Medisch Centrum Parklaan, Parklaan 8, 2771 GB Boskoop en Erasmus MC Rotterdam, afdeling Huisartsgeneeskunde: dr. A. Lievense, huisarts en docent.
annet.lievense@mcparklaan.nl

PEARLS bieden de lezer bruikbare wetenschap voor de werkvloer, op basis van de Cochrane Database of Systematic Reviews. De coördinatie is in handen van dr. F.A. van de Laar, Cochrane Primary Health Care Field, UMC St Radboud Nijmegen.

Correspondentie: F.vandeLaar@elg.umcn.nl.